

og flere andre hensigtsmæssige Forhold i nogle Retninger, men langtfra i alle Retninger, og at man ikke kan opnaae lige saa god Plads, en lige saa heldig Placering og lige saa gode Forhold for Rigsdagen som i en særlig Rigsdagsbygning. Da dette blev mig godtgjort af Friherre Theophilus Hansen — jeg siger: godtgjort, for saa vidt dette kan gøres gennem Tal og Ræsonnementer; thi først saakunde jeg tage min Position — og det tillige blev oplyst, at en Tilbygning til Christiansborg Slot til Anbringelse af Rigsdagen blev anslaaet til 2,200,000 Kroner, og en Rigsdagsbygning for sig, bortset fra Grunden, til 2 Millioner Kroner, saa forekom det mig, at der var Grund for mig til at sige: Sa lad os saa faae et nyt Forslag til en særlig Rigsdagsbygning. For at det ikke skulde være tvivlsomt, hvorledes det var gaaet til, har jeg tilladt mig at skrive det i Motiverne, hvor jeg tror, at der vil kunne læses aldeles fyldestgjørende Oplysninger herom. Det har altsaa ikke været af Mangel paa Plads, at man maatte gaa bort fra den vestlige Fløi, fra den Fløi, som har Facade mod Syd — jeg indrømmer, at der kunde blive Plads nok i den — men af Mangel paa hensigtsmæssig Plads. Jeg paastaar nemlig, efter at jeg har havt Veilighed til at sætte mig nogenlunde ind i Sagen, at hvis man var gaaet til den Placering af den høie Rigsdag, som det ærede Medlem her ønsker, saa havde man faaet endnu ringere Forhold for Rigsdagen end dem, der fandtes i det gamle Christiansborg Slot, og jeg har aldrig nogeninde hørt nogen Rigsdagsmand være fornøiet med Rigsdagens tidligere Placering i Slottet, saa at jeg i alle Tilfælde aldrig har kunnet tænke paa Andet end Kolonnadefløien. Der var altsaa afgjørende og vigtige Hensyn, der bevirkede, at jeg, naaget man havde det Dunst at faae Rigsdagen ind i Slottet, har kunnet foreslaa en særskilt Rigsdagsbygning, og blandt disse kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at det økonomiske Hensyn, at det vilde være fuldt saa billigt at bygge en særlig Bygning som at placere Rigsdagen i Slottet, ogsaa fortjener at komme i Betragtning. Det ærede kongevalgte Medlem antydede, at man vel kunde faae en Gjennemførelse gennem Slottet ud til Ridebanen, selv om man placerede Rigsdagen i Kolonnadefløien. Jeg skal dertil sige, at det mener Arkitekten ikke, og jeg kan heller ikke skjønne, hvorledes det skulde gaa til. Det er maasse et Spørgsmaal, som ikke er saa stort som de andre, men det maa dog erkjendes, at det vilde være meget uhensigtsmæssigt at have Christiansborg Slot ombygget med de

4 Fløie og saa kun have en Udførsel, nemlig gennem Hovedfløien. Endelig mener det ærede Medlem: saa vidt jeg skjønner, at Ministeren i alt Fald ikke efter den Undersøgelse, der skete, burde være gaaet bort fra Slottet strax, men burde have ført Undersøgelsen videre, med andre Ord: Undersøgelsen burde formentlig være ført til et saadant Punkt, at der baade forelaa et Projekt om, hvorledes Rigsdagsbygningen vilde tage sig ud som Slottets Kolonnadefløi og som selvstændig Bygning, — jeg antager, at det var det ærede Medlems Tankegang. Jeg maa ganske vist tiltaa, at det har jeg ikke gjort; thi det forekom mig, at naar man ved en foreløbig Undersøgelse er kommet paa det Reene med, at en Rigsdagsbygning i Kolonnadefløien vilde blive flattere og dyrere end en særlig Rigsdagsbygning, saa var der ingen Grund til at gaa til en saadan Undersøgelse, imidlertid kan denne Undersøgelse nok anstilles, hvis det ærede Medlem stadig ønsker det. — Det følger af sig selv, at naar jeg vil se paa Sagen som Helhed, saa maa jeg sige, at efter som Landstinget har anerkjendt Friherre Theophilus Hansens Grundlag, og eftersom Regjeringen derefter har maattet tro, at han var den Mand, der burde bringe Sagen videre, og eftersom jeg ikke har kunnet skjønne rettere, end at de Undersøgelser, han har anstillet, ikke blot have fyldestgjort Kunstens og Skjønhedens Fordringer, men i enhver Henseende have været saa grundige og paalidelige, at jeg ikke noksom kan beundre det, saa var det naturligt for mig at tilraade Regjeringen i det Hele at følge Friherren i de Forslag, han har gjort. Det har ikke været min Mening, at Landstinget skulde være stillet saaledes, at det havde taget en uigjenskabelig Beslutning om, at Rigsdagen skulde være paa Slottet; jeg vilde ogsaa beklage, om det skal opfattes saaledes. Det forekommer mig — og i den Henseende udtaalte et Par ærede Medlemmer sig stærkt og fast — det forekommer mig, at naar man viser Sagen tilbage til Regjeringens Undersøgelse og viser den tilbage, staaende paa et bestemt Grundlag, maa Regjeringen staa frit, og naar den efter sin Overveielse finder at maatte foreslaa en særlig Rigsdagsbygning og Christiansborg Slots Gjenopførelse, saa kan den ikke være afftaaret fra at følge sin Overbevisning, fordi man her paa et ganske foreløbigt Stadium og foreløbigt Projekt af Forhandlinger har ment at kunne henstille, at det og det var hensigtsmæssigt. Som sagt, jeg har ikke troet det hensigtsmæssigt, og derfor har jeg foreslaaet det, som efter mit Skjøn var det Bedste og Rigtigste.